

Tulevaisuuslautakunta

Aika 15.02.2023 klo 17:00 - 19:16

Paikka Tikkamäentie 16, M-talo 1. krs kokoustila Pielinen

Käsitellyt asiat

		Sivu
§ 11	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 12	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 13	Esityslistan hyväksyminen	5
§ 14	Strategiajohtajan katsaus	6
§ 15	Palvelujen piiriin pääsyn tilannekatsaus	7
§ 16	Asiakaskokemus- sekä asiakas- ja potilasturvallisuuskatsaus vuodesta 2022	8
§ 17	Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategia	9
§ 18	Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma	22
§ 19	Hankehakemus kuntouttavasta työtoiminnasta	24
§ 20	Tiedoksi annettavat asiat	27
§ 21	Muut asiat	28
§ 22	Kokouksen päättäminen	29

Osallistujat

Läsnä	Musikka Sinikka	Puheenjohtaja	
	Mäntynen Matti	Varapuheenjohtaja	
	Gustafsson Auvo	Jäsen	
	Holopainen Mervi	Jäsen	
	Räty Marjatta	Varajäsen	Asseri Kinnusen varajäsen
	Kosela Anna-Helena	Jäsen	
	Kuivalainen Maija	Jäsen	
	Kärkkäinen Tarja	Jäsen	
	Nuutinen Pekka	Jäsen	
	Puustinen Pekka	Jäsen	
Sihvonen Aulikki	Jäsen		
Poissa	Kinnunen Asseri	Jäsen	Ilmoittanut esteestä
Muut	Heinonen Eila	Aluehallituksen nimeämä jäsen	Poistui klo 17:39
	Rantaeskola Sini	Edustaja, Lapsi- ja perheasiainneuvosto	Poistui klo 17:22
	Turunen Virpi	Edustaja, Vammaisneuvosto	

Pykäläinen Toivo	Edustaja, Vanhusneuvosto	
Tuononen Tiina	Edustaja, Nuorisovaltuusto	
Mustonen Juha	Aluehallituksen puheenjohtaja	Poistui klo 18:48
Pirskanen Ilkka	Esittelijä, Strategiajohtaja	
Pesonen Mika	Pöytäkirjanpitäjä	
Felin Elina	Muutosjohtaja, asiantuntija	
Aalto Heli	Kehittämisjohtaja, asiantuntija	
Kivinen Petri	Hallintoylilääkäri, asiantuntija	Poistui klo 19:11

Allekirjoitukset

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitusten oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Sinikka Musikka
puheenjohtaja

Mika Pesonen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pekka Nuutinen
pöytäkirjantarkastaja

Pekka Puustinen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen www.siunsote.fi/hyvinvointialue 16.02.2023 .

Päätöksiä koskevia pöytäkirjan otteita voi pyytää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: kirjaamo@siunsote.fi

Puhelinnumero: 013 330 8285 (puhelinaika: ti, ke ja to klo 10.00 – 14.30)

Postiosoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu

Käyntiosoite: Tikkamäentie 16, Joensuu, M-talo, 3. kerros.

Kirjaamon aukioloaika: arkisin 9 – 14.30

Tulevaisuuslautakunta

§ 11

15.02.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 11

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Todetaan lisäksi, että kokoukseen on kutsuttu asiantuntijoina muutosjohtaja Elina Felin, Kehittämiskojohtaja Heli Aalto ja hallintoylilääkäri Petri Kivinen.

Päätös

Todettiin.

Tulevaisuuslautakunta antoi läsnäolo- ja puheoikeuden kokoukseen muutosjohtaja Elina Felinille, kehittämisjohtaja Heli Aallolle ja hallintoylilääkäri Petri Kiviselle.

Selostus:

Hyvinvointialuelain (611/2021) 108 §:n mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Hallintosäännön 63 §:n mukaan kokouskutsu ja esityslista lähetetään vähintään neljä (4) kalenteripäivää ennen kokousta. Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään sähköisesti jäsenille ja niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Tulevaisuuslautakunta

§ 12

15.02.2023

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 12

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Pekka Nuutisen ja Pekka Puustisen. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kokouksen jälkeen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla kokouksen jälkeen.

Tulevaisuuslautakunta

§ 13

15.02.2023

Esityslistan hyväksyminen

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 13

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tulevaisuuslautakunta

§ 14

15.02.2023

Strategiajohtajan katsaus

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 14

Lisätiedot

Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen, puh. 013 330 4500

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta merkitsee tiedokseen katsauksen ajankohtaisista asioista.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Strategiajohtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin.

Liitteet

[1] Strategiajohtajan katsaus 15.2.2023

Tulevaisuuslautakunta

§ 15

15.02.2023

Palvelujen piiriin pääsyn tilannekatsaus

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 15

Lisätiedot	Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen, puh. 013 330 4500
Päätösehdotus	Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka: Tulevaisuuslautakunta merkitsee tiedokseen raportin palvelujen piiriin pääsystä.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.
Selostus	Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallintosäännön 10 §:n 12 kohdan mukaan tulevaisuuslautakunta seuraa ja arvioi palvelujen piiriin pääsyä, saatavuutta ja saavutettavuutta järjestäjän näkökulmasta organisaattoriippumattomasti.
Liitteet	[2] Hoitoonpääsyn raportti 15.2.2023

Tulevaisuuslautakunta

§ 16

15.02.2023

Asiakaskokemus- sekä asiakas- ja potilasturvallisuuskatsaus vuodesta 2022
1890/00.01.03.00/2023

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 16

Lisätiedot Kehittämisjohtaja Heli Aalto
 heli.aalto@siunsote.fi

Päätösehdotus Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta merkitsee tiedokseen asiakaskokemuksen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden katsauksen vuodelta 2022.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Sini Rantaeskola poistui asian käsittelyn jälkeen.

Selostus Tulevaisuuslautakunnan tehtäviin kuuluu hallintosäännön § 10 kohdan 11 mukaan palvelujen tuottamisen laadun seuranta ja arviointi järjestäjän näkökulmasta organisaatioriippumattomasti. Hyvinvointialueen operatiivista laatutyötä koordinoi ja kehittää laadunhallinnan ohjausryhmä, jossa on edustus kaikilta toimialueilta. Vuonna 2023 koostetaan ensimmäinen laaja laaturaportti, joka on tarkoitus tuoda tulevaisuuslautakunnan käsittelyyn lokakuussa 2023. Siihen asti laadun seuranta ja arviointia toteutettaisiin osavuosisikatsausaikatauluun yhdistetysti asiakaskokemuksen ja -turvallisuuden osa-alueilta. Laatuun ja sen seurantaan hyvinvointialueella kuuluvat mm. asiakaskokemuksen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden osa-alueet. Tässä ensimmäisessä katsauksessa käsitellään Hyvinvointialueelle siirtymisen tilanne, eli toimintaluvut näistä kahdesta laadun osa-alueesta vuodelta 2022.

Liitteet

[3] Asiakaskokemus- sekä asiakas- ja potilasturvallisuuskatsaus vuodesta 2022

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategia
749/00.01.02.00/2022

Tulevaisuuslautakunta 13.12.2022 § 51

Lisätiedot Muutosjohtaja Elina Felin, p. 013 330 9850, elina.felin@siunsote.fi

Päätösehdotus Muutosjohtaja Felin Elina:

Tulevaisuuslautakunta päättää palvelustrategian valmistelun periaatteista ja etenemisestä selostusosassa esitetyn mukaisesti ja lähettää ne tiedoksi aluehallitukselle.

Tulevaisuuslautakunta merkitsee tiedoksi liitteenä olevan taustamateriaalin ja käy lähetekeskustelun palvelustrategian valmistelusta.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotus.

Merkitään pöytäkirjaan, että Merja Mäkisalo-Ropponen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana ja Aulikki Sihvonen oli poissa kokouksesta klo 17.29 - 17.31

Selostus

Valmistelun lähtökohdat

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (JärjL, 612/2021) 11 § edellyttää hyvinvointialueen laativan taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa hyvinvointialueen tulee päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus (JärjL 11 § 2 mom). Palvelustrategian hyväksyminen valmistuessaan tulee olemaan hyvinvointialueen tärkein päätös, jolla määritetään kokonaisuutena, miten palvelut jatkossa toteutetaan ja mihin suuntaan niitä alueella kehitetään. Päätöksellä on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, minkä vuoksi

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

valmistelu tulee tehdä erityisellä huolella, aikaa ja asiantuntemusta riittävästi siihen käyttäen.

Koska Siun sotella on jo aiemmin laadittu vuoteen 2030 ulottuva palvelutuotantosuunnitelma, Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto on 11.10.22 § 67 päättänyt, että 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueella sovelletaan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän palvelutuotantosuunnitelmaa. Aluevaltuusto päätti myös, että palvelutuotantosuunnitelman uudistamistyö käynnistetään viipymättä tasapainotetun palvelutuotannon saavuttamiseksi ja uudistettu palvelutuotantosuunnitelma (jatkossa palvelustrategia) tuodaan päätöksentekoon vuoden 2023 aikana. Samassa yhteydessä uudistetaan myös pelastustoimen palvelutasopäätös.

Palvelustrategiassa määritetään sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen tavoitteet. Lisäksi valmistellaan palveluverkkosuunnitelma, joka konkretisoi palvelustrategian tavoitteet. Edellä mainitut asiakirjat korvaavat valmistuessaan nykyisen palvelutuotantosuunnitelman.

Palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma toimivat muutosohjelmana tasapainotetun palvelutuotannon saavuttamiseksi, eli palvelutarpeiden ja resurssien (henkilöstö ja talous) yhteensovittamiseksi.

Päätöksenteko ja valmistelun prosessi

Palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta päättää aluehallituksen esityksestä aluevaltuusto. Tulevaisuuslautakunta tekee esityksen palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta.

Viranhaltijavalmistelusta vastaavat aluehallituksen esittelijänä hyvinvointialuejohtaja sekä tulevaisuuslautakunnan esittelijänä strategiajohtaja. Viranhaltijavalmistelun ohjausryhmänä toimii johtoryhmä. Viranhaltijavalmistelua varten perustetaan kaksi projektiryhmää, joista toinen valmistelee palvelustrategiaa ja toinen palveluverkkosuunnitelmaa.

Tavoiteaikatauluna on, että aluevaltuusto hyväksyy sekä palvelustrategian että palveluverkkosuunnitelman 30.6.2023 mennessä. Tämän vuoksi näiden asiakirjojen valmistelu tapahtuu yhtä aikaa rinnakkain.

Valmistelussa on huomioitava laajasti ainakin seuraavien tahojen osallisuus valmisteluun: hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet, osallisuusvaliokunta, alueen asukkaat, henkilöstö, hyvinvointialueen lautakunnat ja sidosryhmät. Aluehallitus ja aluevaltuusto pidetään ajan

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

tasalla valmistelun aikana lisäksi mm. kokousinfoja hyödyntäen. Valmisteluun kuuluu myös lausuntokierros.

Pelastustoimen ja ensihoidon palvelutasopäätösten valmistelu tapahtuu erillisessä prosessissa ja hallintosäännön mukaisesti turvallisuuden ja varautumisen lautakunta tekee esityksen palvelutasopäätöksistä. Ohjausryhmä huolehtii palvelutasopäätöksen, palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman valmistelun yhteensovittamisesta valmistelun aikana.

Valmistelun ja päätöksenteon prosessia ja aikataulua on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä.

Valmistelun periaatteet ja eteneminen

Palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma koskevat hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja.

Palvelustrategia sisältää:

- Palvelukokonaisuuksia koskevat palvelujen järjestämisen tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit
- Tarvittavat linjaukset oman palvelutuotannon ja ostopalvelujen osalta sekä infran omistamisesta
- Perustason palvelujen vahvistamisen konkreettiset tavoitteet

Palveluverkkosuunnitelma sisältää:

- Konkreettisen suunnitelman palveluverkosta, joka toimeenpanee palvelustrategian linjausten toteuttamista
- Kuvauksen verkostomaisesti toimivasta sote-keskuksesta, ml. perhekeskus ja digitaaliset palvelut
- Kuvauksen yhteisasiakastoiminnasta

Kuntarajat eivät rajaa sitä, mistä asukas palvelunsa saa. Lähtökohtana on palvelun saavutettavuus ja asiakaslähtöisyys.

Palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman tähtäin on vuoteen 2038.

Tulevaisuuslautakunnassa valmistelu etenee seuraavasti:

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

- Tammikuussa 2023 tulevaisuuslautakunta määrittää palvelukokonaisuudet ja järjestämisen teemat ns. tikkataulumallin mukaisesti, tavoitteena Tikkataulumalli 2.0
- Helmi-maaliskuussa 2023 tulevaisuuslautakunta määrittää palvelujen järjestämisen tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit sekä tekee tarvittavat linjaukset
- Maalis-huhtikuussa 2023 tulevaisuuslautakunta valmistelee em. pohjalta luonnoksen palveluverkkosuunnitelmaksi
- Huhtikuussa tulevaisuuslautakunta julkaisee lausuntokierrokselle lähetettävät luonnokset palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta
- Toukokuussa tulevaisuuslautakunta tekee esityksensä palvelustrategiaksi ja palveluverkkosuunnitelmaksi

Tulevaisuuslautakunnan tuotoksia käsitellään valmistelun aikana myös vaikuttamistoimielimissä, lautakunnissa, osallisuusvaliokunnassa ja yhteistoimintaelimissä.

Valmistelua ohjaavat reunaehdot ja lähtötilanne

Palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman valmistelussa huomioidaan lainsäädännön mukaisesti hyvinvointialuestrategia, sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet, hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Lisäksi valmistelussa huomioidaan henkilöstön riittävyys, talouden tasapaino suhteessa palveluverkkoon sekä mahdolliset muut tulevaisuuslautakunnan määrittämät reunaehdot ja painopisteet valmistelulle. Tavoitteet asetetaan yhdenvertaisesti koko hyvinvointialueelle.

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua ohjaa lisäksi palvelustrategiatyön edetessä tehtävät linjaukset ja eri toimielimien kannanotot. Valmistelussa otetaan alla olevat näkökulmat 1-9 huomioon kokonaisuuksina.

1. Hyvinvointialuestrategia

Palvelustrategiatyön pohjantähtenä ovat hyvinvointialuestrategiassa palvelujen järjestämiselle asetetut tavoitteet siitä, että palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja oikea-aikaisuus paranevat ja monikanavainen palveluverkko vastaa palvelutarvetta. Lisäksi tulee huomioida hyvinvointialuestrategiassa määritetyt kriittiset menestystekijät, joista palvelustrategiatyötä ohjaavat erityisesti perustason palvelujen

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

turvaaminen, integraation varmistaminen, digitalisaation hyödyntäminen ja kustannusvaikuttavuus.

Palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman tulee toteuttaa palvelulupaustamme: oikea palvelu, oikeaan aikaan, oikeassa paikassa.

Työtä tehdään asiakaslähtöisesti ja huomioiden niin asukkaiden, henkilöstön kuin yhteistyökumppaneidenkin osallisuus - yhdessä tehden vaikuttavimmat palvelut.

Työn edetessä tarkastellaan avarakatseisesti erilaisia vaihtoehtoja ja esitetään ennakkoluulottomasti muutoksia.

2. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet

Järjestämislain 22 § 1 mom mukaan palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet. Nämä tavoitteet on julkaistu 1.12.2022 vuosille 2023-2026 Valtioneuvoston julkaisusarjassa osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5427-4>

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen myötä valtioneuvosto vahvistaa joka neljäs vuosi valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset strategiset tavoitteet ovat keskeinen osa valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausta. Tavoitteet jakautuvat neljän yläperiaatteen alle. Yläperiaatteet ovat palvelujen laatu paranee, lisätään toiminnan vaikuttavuutta, sosiaali- ja terveydenhuolto on toimiva osa yhteiskuntaa sekä tiedon ja tutkimuksen merkitys kasvaa. Valtakunnallisiksi tavoitteiksi on asetettu että

1. Palvelut on järjestetty yhdenvertaisesti ja laissa säädetyt oikeudet turvaten
2. Erityisesti perustason palveluiden toimintavarmuus vahvistuu ja integraatio lisääntyy
3. Osaavan henkilöstön saanti turvataan sekä vahvistetaan sosiaali- ja terveysalan veto- ja pitovoimatekijöitä
4. Toiminta on taloudellisesti kestävä
5. Kustannusten kasvua hidastetaan suhteessa palvelutarpeen kasvuun ja painotusta siirretään ennaltaehkäisevään työhön
6. Kansallisessa ja alueellisessa ohjauksessa painottuu vaikuttavuusperustaisuus
7. Hyvinvointialueiden ja kuntien sekä muiden toimijoiden välillä on toimivat yhteistyörakenteet ja toimintakäytännöt

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

8. Valmiussuunnittelu ja varautuminen toteutuvat kansallisesti yhtenäisiin perusteisiin pohjautuen
9. Toiminnassa tunnistetaan mahdollisuuksia sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviin toimiin sekä keinoja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen
10. Palvelujärjestelmään sekä perusterveyden ja sosiaalihuollon palveluihin liittyvä tutkimus- ja kehittämistoiminta vahvistuu
11. Kansallisesti ja yhteistyöalueen tasolla suunniteltu tiedonhallinta ja digitalisaatio tukevat tavoitteiden saavuttamista ja asiakaslähtöistä toiminnan uudistamista

3. Hyvinvointialueen asukkaiden palvelutarve

Valmistelua tehdään hyvinvointialueen arvojen mukaisesti asiakaslähtöisesti ja keskiössä ovat asiakkaan saamat palvelut. Olennaisena tietoperustana on siten hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet. Liitteessä olevassa taustamateriaalissa on kuvattu mm. väestörakenteen ja väestön palvelutarpeen muutosta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella. Tarkastelu on tehty alueittain olemassa olevien palvelukokonaisuuksien hahmottamiseksi paremmin. Tällä hetkellä osa palveluista tuotetaan jo aluekohtaisesti. Aluejako ei kuitenkaan rajaa sitä, mistä asukas palvelunsa saa. Palvelutarpeesta ja palveluvajeesta luodaan kattava katsaus osaksi palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman taustaselvityksiä. Liitteenä olevassa materiaalissa on vain pieni osa kerättävästä materiaalista. Palvelutarpeen tason määrittämisessä pyritään mahdollisuuksien mukaan huomioimaan koronaviruspandemian aiheuttama vääristymä palvelutuotantoon, ja huomioimaan käytössä olevia kansallisia tilastoja ja arviointikertomuksia alueemme väestön tilasta.

Yhtenä yksittäisenä tekijänä palvelutarpeisiin vaikuttaa eniten väestörakenne. Pohjois-Karjalan väestö ikääntyy tarkastelujaksolla (2023-2038) hyvin nopeasti. Yli 75-vuotiaiden määrän ennakoitaan lisääntyvän tarkastelujaksolla lähes 10 000 henkilöllä, vaikka koko maakunnan väestömäärä samaan aikaan laskee lähes 12 000 henkilöllä. Samaan aikaan lasten määrä vähenee, mutta alueellista polarisoitumista on havaittavissa – Pohjois-Karjalassa on myös alueita, joissa myös lasten ja lapsiperheiden määrä on edelleen suurta. Tarkastelujakson loppupuolella väestörakenteen muutosvauhti hidastuu, mutta väestömäärän merkittävä lasku jatkuu muualla paitsi keskisellä alueella. Tämä edellyttää palvelutuotannolta resilienssiä.

Nykyisellä palvelujen käytöllä yli 75-vuotiaiden palvelutarpeen ennakoitaan kasvavan voimakkaasti Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella kaikilla alueilla. Samaan aikaan 55-74-vuotiaiden palvelutarve laskee

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

merkittävästi kaikilla alueilla. Sen sijaan lasten ja nuorten (0-16 -vuotiaat) palvelutarve vähenee hitaimmin keskisellä alueella, mikä lisää keskisen alueen ja ympäröivien alueiden polarisoitumista palvelujen suhteen. Tietyillä uudehkoilla asuinalueilla Joensuussa ja Kontiolahdella lasten ja nuorten palveluiden tarve todennäköisesti saattaa jopa kasvaa. Tilastokeskuksen ennusteessa Pohjois-Karjalan työikäinen väestö vähenee noin 7000 asukkaalla (-9 %) vuoteen 2038 mennessä, ja samaan aikaan myös lasten ja nuorten määrä myös vähenee vuoteen 2038 mennessä noin 4500 asukkaalla (n. -20 %).

Palvelutuotannon on kyettävä resilientisti nopeaan muutokseen vastatakseen edellä kuvattuun väestörakenteen muutokseen ja muuntojoustavia tiloja tarvitaan palvelutuotannolle jatkossa aiempaa enemmän.

Väestörakenteen lisäksi Pohjois-Karjalan palvelutarvetta ovat jo pitkään nostaneet väestön pienituloisuus, korkea työttömyys, korkea sairastavuus ja monisairastavuus, osin myös aluetta pitkään vaivannut lääkäripula perusterveydenhuollossa. Yhdessä ne luovat rakenteellisia ongelmia, joihin palvelutuotannon tulee kyetä vastaamaan jatkossa paremmin, erilaisin käytössä olevin keinoin.

4. Paikalliset olosuhteet

Edellä kuvattujen tekijöiden lisäksi pitkät etäisyydet ja harva asutus, maantieteelliset kulkuesteet ja julkisen liikenteen saatavuus vaikuttavat sekä palvelujen tuotantoon että niiden saavutettavuuteen. Myös rakennusten kunto, sijainti tai palvelupisteiden hajanaisuus huomioidaan kokonaisuutena palveluverkon tarkastelussa. Samoin yhteys pelastuslaitoksen tuottamiin ensihoitopalveluihin huomioidaan tarkastelussa tiiviissä yhteistyössä.

Palvelustrategiassa ja palveluverkkosuunnitelmassa huomioidaan myös valtion mahdolliset ja palveluverkkoselvityksen valmistumiseen mennessä tiedossa olevat suunnitelmat siirtää matkakulukorvaukset mahdollisesti hyvinvointialueiden korvattaviksi osana monikanavaisen rahoituksen purkamisen tavoitteita.

Sen lisäksi alueen eri osissa on nykyisen palvelutuotannon käytössä vaihteleva määrä erilaisia toimitiloja, joissa ei ole päässyt syntymään yhdenmukaista tapaa toimia moniammatillisessa yhteistyössä. Tulevaisuuden sotekeskus parhaimmillaan toimisi alueella paikallisiin olosuhteisiin sovitettuna ja yhteistyötä mahdollistavana, kustannustehokkaalla tavalla myös toimitiloja käyttäen.

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

5. Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus

Kansalliseen vertailuun tuotettavin Sotekuva –indikaattorein voidaan verrata alueellista palvelutuotantoa muihin hyvinvointialueisiin. Soten palvelujen saatavuuteen liittyviä indikaattoreita on käytössä yli 36 kpl ja sen lisäksi DigiFinlandin kautta on tulossa kansalliset seurantamittarit alueiden käyttöön. Tällä hetkellä Sotekuvan indikaattoreista 14 kpl on valtakunnan keskiarvoa tai niitä parempia (39 %). Sen lisäksi saatavuudessa olevia ongelmia voidaan todentaa epäsuorasti myös laadun näkökulmasta takautuvasti mm. Palvelutuotantoon kohdistuvien muistutusten ja kantelujen kautta.

Palvelujen saatavuuden osalta yksi merkittävä haaste on tällä hetkellä ikäihmisten asumispalveluissa, joissa keskimääräinen jonotusaika on yli 100 pv. Tilanteella on merkittäviä vaikutuksia useisiin kohtiin palvelutuotannossa, minkä vuoksi ikääntyvien palvelujen liittyminen sujuviin tulevaisuuden sotekeskuksen palveluihin on tärkeää.

Myös lasten ja nuorten palvelujen tarpeen mukainen saatavuus vaihtelee alueen sisällä suuresti eri syistä. Hoitojonot ovat kasvaneet erikoissairaanhoidossa koronapandemian myötä. Kiireettömään hoitoon pääsy perusterveydenhuollossa on ollut kuitenkin valtakunnan parasta tasoa THL:n arvion mukaan, vaikka alueellista tyytymättömyyttä on ja lääkäreiden saatavuudessa perusterveydenhuoltoon on ollut ajoittain vaikeuksia. Tämän vuoksi palvelujen saatavuudessa nykytilanteessa alueen sisällä on eroja ja palvelutuotantomalli alueella ei ole edelleenkään yhtenevä.

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyö ei ole nykytilanteessa kyennyt kehittymään toivotulla tavalla, koska työvoiman riittämättömyyden ja kehittymättömien digitaalisten välineiden ja vanhanaikaisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän vuoksi tietojen vaihto on kömpelöä ja asiakkaiden hoito- ja palvelupolut eivät ole digitalisaation keinoin tuettuja. Nykyisellään asiointi pohjautuu suuresti edelleen kasvokkain tapahtuvaan asiointiin, eikä esimerkiksi globaalisti käytössä olevia virtuaalihoitopaikkoja ole alueellamme käytössä lainkaan, jolla palveluita kyettäisiin tarjoamaan turvallisesti, paremmin ja enemmän jopa koteihin, ja jotka osaltaan vaikuttaisivat myönteisellä tavalla erikoissairaanhoidon saatavuuteen ja esimerkiksi nopeisiin kotiutumisiin lisäten erikoissairaanhoidon virtaustehokkuutta.

Nykytilanteessa terveysasemien 30 min saavutettavuus tieverkostoa pitkin on erittäin hyvä (ks. liitemateriaali). Finsote -kyselyssä 30 %

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

terveyspalveluja käyttäneistä ja 35 % sosiaalipalveluja käyttäneistä kuitenkin vastasi kokeneensa haittaa hankalista matkoista. Alueen asukkaiden kokemaa palvelujen saatavuudesta on ajoittain kielteistä. Palveluihin yhteydensaanti on ajoittain hankalaa, koska vaihtoehtoisia yhteydenottokanavia ja digitaalisia palveluita ei juuri ole käytössä. Puhelinpalvelut erityisesti terveysasemilla ovat ruuhkautuneet ja tukeutuvat pitkälti takaisinsoittoihin. Tulevaisuudessa monikanavarahoituksen purkuun liittyen mahdollisesti hyvinvointialueille siirtyvät matkakulukorvaukset tullaan kustannustekijänä huomioimaan osana kustannusvaikuttavaa palveluverkkosuunnitelmaa. Digisotekeskuksella tulee olemaan myös sekä saavutettavuutta että saatavuutta parantavaa vaikutusta.

6. Kustannusvaikuttavuus ja talouden tasapaino suhteessa palveluverkkoon

Rajallisten resurssien tilanteessa resurssien kohdentaminen yhtäälle on pois mahdollisuuksista kohdentaa ne toisaalle. Tällöin eettisesti kestävä on kohdentaa resurssit kustannusvaikuttavaan toimintaan. Eli tarkastella sitä, miten käytettävissä olevilla resursseilla saadaan aikaan mahdollisimman vaikuttavat palvelut.

Vaikuttavuusperusteisuus tulee olemaan myös osana hyvinvointialueiden kansallista ohjausta. Kansallisena tavoitteena on, että sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus perustuu jatkossa aiempaa kattavampaan ja tarkempaan tietoon siitä, miten talous- ja henkilöstövoimavarat on kohdennettu ja millaisia tuloksia niillä on saatu aikaan.

Toimintakulujen lisäksi palveluverkkosuunnitelma kytkeytyy suoraan investointitarpeisiin, joiden toteuttamiseksi tarvitaan lainanottovaltuus. Palveluverkkosuunnitelmasta johtuvien investointitarpeiden tulee olla linjassa lainanottovaltuuden kanssa. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen rahoituksen ja lainanottovaltuuden arvioitua kehitystä on kuvattu liitteenä olevassa materiaalissa. Lainanottovaltuuden saavuttaminen edellyttää onnistumista talouden tavoiteohjelmassa.

Aluehallitus on 30.11.2022 esittänyt aluevaltuustolle, että vuoden 2023 talouden tavoiteohjelmasta vähintään 1,25 miljoonaa kohdennetaan palveluverkkoon sen jälkeen, kun palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma on valmisteltu ja hyväksytty aluevaltuustossa 30.6.2023 mennessä.

7. Henkilöstön riittävyys

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

Edellä kuvattu ikääntyneiden palvelutarpeen voimakas kasvu ja lakisääteisten mitoitusten kiristyminen lisäävät sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten tarvetta näihin tehtäviin.

Väestörakenteen muutos kuitenkin vähentää työikäisen väestön määrää alueella voimakkaasti, mikä näkyy myös sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten eläköitymisenä ja potentiaalisesti alalle hakeutuvien pienempinä ikäluokkina. Näin ollen jo pelkästään nykyisen rekrytointitason ylläpitäminen vaatii mittavia uusia toimenpiteitä. Ilman samanaikaisia muutoksia palvelutuotantoon rekrytointitarve on kuitenkin huomattavasti nykyistä tasoa suurempi: esim. hoitotyöntekijöitä tarvitaan yli 400 lisää nykyisen rekrytointitason lisäksi vuoteen 2030 mennessä, joista lähes 200 sairaanhoitajia. Työvoimapulaa esiintyy myös monissa muissa ammattiryhmissä.

Henkilöstön saatavuuden osalta veto- ja pitovoimatekijöihin on kiinnitettävä erityistä huomioita. On kuitenkin tunnustettava myös se tosiasia, että yhtälöä ei pystytä ratkaisemaan ilman samanaikaista muutosta palvelutuotantoon. Esimerkiksi ikäihmisten asumispalveluissa oli 17.11.2022 tilanteessa suljettuna omassa palvelutuotannossa 69 paikkaa ja yksityisessä palvelutuotannossa 60 paikkaa, johtuen valtaosin henkilöstövajeesta, osin koronatilanteesta. Henkilöstövoimavarojen johtamiseen kuuluvat parhaan mahdollisen ja osaavan henkilökunnan rekrytointi, osaamisen varmistaminen, kehittäminen ja uudistaminen sekä henkilöstön määrään ja mitoitukseen liittyvät kysymykset.

Palvelutuotannon on kyettävä nopeaan muutokseen pystyäkseen vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen tilanteessa, jossa henkilöstön saatavuus rajoittaa voimakkaasti henkilöstömäärän kasvua. Teknologisia ratkaisuja tulee kyetä ottamaan käyttöön kaikissa palveluissa tukemaan palveluverkon kehittymistä paremmin tarvetta vastaavaksi, jolla osaltaan on todistettua potilas- ja asiakasturvallisuuden kohentavaa ja kustannusvaikuttavuuttakin lisäävää vaikutusta, sen lisäksi, että henkilöstön riittävyttä saataisiin parannettua.

8. Digitalisaation tilannekuva

Pohjois-Karjalassa sähköisten palveluiden osuus kaikesta palvelutuotannosta on maan neljänneksi alhaisinta. Kansallinen tavoite on, että kaikesta asiointista yli 35 % tapahtuisi sähköisten asiointipalvelujen kautta. Myös digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annettu laki (306/2019) velvoittaa julkista sektoria tuottamaan palveluita digitaalisesti saavutettavina. Kansallisena tavoitteena on myös parantaa digitaalisten palvelujen laatua; tämän on ajateltu lisäävän myös niiden käyttöä.

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

Tällä hetkellä Pohjois-Karjalassa on käytössä sote-palveluissa useita erilaisia asiointikanavia eri palveluissa ja osa on palvelukohtaisia, jopa yksittäisille asiakasryhmille räätälöityjä. Palvelut eivät muodosta yhteentoimivaa, sujuvaa kokonaisuutta, eikä käytössä ole helppokäyttöisiä mobiilisovelluksia tai muistutteita tai asiakasta asiointissaan tukevia helppokäyttöisiä ratkaisuja. Virtuaalihoitopaikkoja ei Siun sotessa ole lainkaan, eikä niiden käyttöönottamista tukevia digitaalisia palvelualustoja ole käytössä.

Erikoissairaanhoidon ja sosiaalipalvelujen digitalisaation aste on hyvin alhainen. Ammattilaisten väliset konsultaatiot ja tiedonvaihdot tukeutuvat sähköpostiin, puhelimiin yms. Terveysasemilla yksittäin on käytössä hoitotyön mobiiliratkaisuja, kotihoidossa mobiiliratkaisuja käytetään runsaammin ja kotiin vietävissä palveluissa on digitalisaation astetta vähitellen kyetty kasvattamaan. Sensorointeja käytetään harvakseltaan edelleen ja asynkroniset seurantamenetelmät puuttuvat, joilla olisi todellista henkilötyötä vähentävää vaikutusta. Digitalisaatiota Pohjois-Karjalassa leimaa koordinaation puute, hajanaisuus, sporadiset kokeilut ja käyttöaiheet, ilman että muodostuisi yhteentoimivia, niin ammattilaisten kuin kuntalaisten toimintaa sujuvoittavia ja tukevia kokonaisuuksia. Toiminnanohjausjärjestelmiä ei juurikaan ole, ja digitalisaation kokonaiskuva on sekava myös kansalaisille. Vanhanaikaiset asiakas- ja potilastietojärjestelmät eivät tue omahoitoa ja kansalaisen omaa hyvinvointia tai helppoa, matalan kynnyksen asiointia.

Laajempi tilannekuva digitalisaatiosta sekä tavoitetilasta tuotetaan ja tuodaan käsittelyyn valmistelun edetessä alkuvuoden aikana. Tilannekuvan tavoitteena luoda tavoitetila digitalisaatioasteen kasvattamiseksi. Palveluverkossa ja palvelutuotannon kehittämisessä huomioidaan myös kansalaiset, jotka eivät kykene käyttämään erilaisia digitaalisia palveluita.

9. Aiemmat kehittämishankkeet

Siun soten aikana on tehty paljon erilaisia palvelutuotannon kehittämistä ja kansallisia tavoitteita edistäviä kehittämishankkeita, joissa monessa niistä on osana kehittämishanketta laajasti osallistettu henkilöstöä sekä alueemme asukkaita ja yhteistyökumppaneita. Erityisesti hankkeista huomioidaan hallitusohjelman mukainen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelma, jonka taustalla on tarve sote-palveluiden sisällölliseen ja rakenteelliseen uudistamiseen. Ohjelmalla tuetaan hyvinvointialueita valmistelevaan ja ottamaan käyttöön uudenlainen, laaja-alainen sote-keskus. Tavoitteena on vastata Sosiaali- ja

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

terveysministeriön (STM) ja Siun soten välisissä keskusteluissa sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) arviointiraportissaan esiin nostamiin alueellisiin haasteisiin. Kehittämistyötä tehdään STM:n asettamien hyötytavoitteiden avulla ja hanke jatkuu vielä vuoden 2023 loppuun saakka ja hanketta on valmisteltu yhdessä hyvinvointialueen valmistelun kanssa. Hankkeeseen sisältyy myös suunnitelma digisotekeskuksesta.

Sen lisäksi monista muista hankkeista Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille - Meijän oma ja turvallinen arki –hankkeen tulokset ovat merkittävässä roolissa ikääntyvien palvelukokonaisuuden kehittämisessä. Myös tämä hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka.

Lisäksi vuoden 2023 loppuun saakka jatkuva Palliatiivisen hoidon palvelujen tuottaminen ja laadun parantaminen KYS-ervalla –hankkeessa valmistuu Siun soten malli kattavan Kotisairaaloiminnan järjestämisestä, joka tukee palveluverkkotyötä.

Suuri joukko päättyneitä tai päätymässä olevia hankkeita ovat tuottaneet paljon merkittävää tietoa toimintamallien kehittämisen tarpeesta, joita hyödynnetään palvelustrategian ja palveluverkon suunnittelussa alueemme asukkaiden hyvinvoinnin ja pärjäämisen tukemisen lisäämiseksi.

Palvelustrategia- ja palveluverkkosuunnitelmatyössä hyödynnetään olemassa olevia suunnitelmia ja pilotoituja toimintamalleja, jotka edistävät asetettuja tavoitteita, palvelutuotannon mukautumista alueellisiin tarpeisiin sekä kansallisia hyvinvointialueiden sote-palvelutuotannolle asetettuja tavoitteita. Kehittämishankkeista tunnistetaan parhaita käytänteitä palvelustrategian tavoitteiden toteuttamiseksi.

Yhteenveto

Palvelustrategia- ja palveluverkkosuunnitelmatyötä tehdään pohjoiskarjalaisen asukkaan parhaaksi ja asukaslähtöisesti. Strategian mukaisena tavoitteena on, että palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja oikea-aikaisuus paranevat. Jotta siihen päästään, edellä kuvatut muutokset ja haasteet kuitenkin edellyttävät palvelutuotannolta nopeita ja systemaattisesti toteutettavia muutoksia.

Pohjois-Karjalassa muutoksen toteuttamiselle on hyvä pohja olemassa. Ainoana alueena Suomessa Pohjois-Karjalassa on järjestetty sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoimen palvelut ja ympäristöterveydenhuolto maakunnallisesti integroidulla mallilla jo vuodesta 2017 lähtien. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymässä Siun sotessa on

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 51
§ 17

13.12.2022
15.02.2023

kansallisena edelläkävijänä yhtenäistetty toimintatapoja, luotu yhteistä tietopohjaa, kehitetty palvelujen saatavuutta, saavutettavuutta ja asiakaskokemuksen mittaamista, siirretty painopistettä perustason palveluihin ja kotiin vietäviin palveluihin sekä toimittu valtakunnan kärjessä kustannustehokkuudessa sosiaali- ja terveydenhuollon tarvekioiduilla maakunnallisilla kustannuksilla mitattuna. Palveluintegraatiota on kehitetty sekä horisontaalisesti että vertikaalisesti, esimerkkeinä yhteisasiakastoiminta, erityisosaamisen hajauttaminen perustasolle, ikääntyneiden palvelujen ja terveystalujen integraatio ja turvallisen kotona asumisen tukeminen yhdessä pelastuslaitoksen kanssa. Kehittämistä ovat haastaneet koronapandemia, tiukka rahoitusraami ja kansalliset haasteet henkilöstön saatavuudessa. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymän yhtymävaltuusto hyväksyi ensimmäisen maakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantosuunnitelman jo vuonna 2018, ja tätä vuoteen 2030 tähtäävää muutossuunnitelmaa on toteutettu tähän saakka. Nyt on aika siirtyä muutoksen seuraavaan vaiheeseen.

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 17

Lisätiedot

Muutosjohtaja Elina Felin
elina.felin@siunsote.fi

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta merkitsee palvelustrategiatyön etenemisen tietoonsa saatetuksi ja evästää tarvittaessa jatkovalmistelua.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eila Heinonen poistui asian käsittelyn aikana.

Selostus

Palvelustrategiatyötä valmisteleva projektiryhmä raportoi työstään palvelustrategiatyön ohjausryhmänä toimivalle johtoryhmälle tiistaina 14.2.2023. Tästä syystä valmistelutyön etenemisestä kertova materiaali ei ole tämän esityslistan liitteenä, vaan se esitellään vasta kokouksessa.

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 52
§ 18

13.12.2022
15.02.2023

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma
750/00.01.02.01/2022

Tulevaisuuslautakunta 13.12.2022 § 52

Lisätiedot Muutosjohtaja Elina Felin, p. 013 330 9850, elina.felin@siunsote.fi.

Päätösehdotus Muutosjohtaja Felin Elina:

Tulevaisuuslautakunta päättää palveluverkkosuunnitelman valmistelun periaatteista edellä 51 §:ssä kuvatun mukaisesti ja lähettää ne tiedoksi aluehallitukselle.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus Palveluverkkosuunnitelman valmistelu käynnistyy rinnakkain palvelustrategiatyön kanssa. Valmistelu ja lähtötilanne on kuvattu edellä 51 §:ssä.

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 18

Lisätiedot Hallintoylilääkäri Petri Kivinen
petri.kivinen@siunsote.fi

Päätösehdotus Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta merkitsee palveluverkkotyön etenemisen tietoonsa saatetuksi ja evästäää tarvittaessa jatkovalmistelua.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Juha Mustonen poistui asian käsittelyn aikana.

Tulevaisuuslautakunta
Tulevaisuuslautakunta

§ 52
§ 18

13.12.2022
15.02.2023

Selostus

Palveluverkkotyötä valmisteleva projektiryhmä raportoi työstään palvelustrategiatyön ohjausryhmänä toimivalle johtoryhmälle tiistaina 14.2.2023. Tästä syystä valmistelutyön etenemisestä kertova materiaali ei ole tämän esityslistan liitteenä, vaan se esitellään vasta kokouksessa.

Tulevaisuuslautakunta

§ 19

15.02.2023

Hankehakemus kuntouttavasta työtoiminnasta

1893/00.01.05.00/2023

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 19

Lisätiedot

Kehittämisjohtaja Heli Aalto
heli.aalto@siunsotte.fi

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta päättää jättää kuntouttavan työtoiminnan hankehakemuksen ja valtuuttaa kehittämisjohtajan saattamaan sen loppuun määräaikaan mennessä sekä tekemään siihen tarvittavat muutokset rahoittajan mahdollisen ohjauksen puitteissa myös hakuajan jälkeen ennen rahoituspäätöstä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntija Petri Kivinen poistui asian käsittelyn aikana.

Selostus

Työelämän muutokset, työvoiman saatavuuden heikkeneminen sekä palvelujen järjestämistapaan tulleet muutokset ovat luoneet luontevan paikan lähteä kehittämään kuntouttavan työtoiminnan sisältöä Pohjois-Karjalan alueella. Näiden muutosten myötä Pohjois-Karjalan hyvinvointialue Siun sote hakee yhteistyössä Karelia ammattikorkeakoulun kanssa 4 vuoden hanketta kuntouttavan työtoiminnan kehittämiseen maakunnallisesti. Hankkeessa syntyy uudenlainen, asiakkaiden ja työelämän tarpeisiin vastaava tapa toteuttaa kuntouttavan työtoiminnan pajatoimintaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella.

Hankkeen kohderyhmänä ovat kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat (työikäiset) ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kuntouttavan työtoiminnan henkilöstö sekä Karelia-ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat. Välillisinä kohderyhminä ovat kuntien työllisyyspalvelut, yhteistyöverkostot kuten työkyvyntuen tiimit, mielenterveys- ja päihdepalvelut, kuntien ja mm. järjestöjen työtoimintapaikkoja tarjoavat tahot, Karelia ammattikorkeakoulun opettajat ja opinto-ohjaajat ja jatkuvan oppimisen palvelut.

Kuntouttavan työtoiminnan palvelun kehittämisessä kokeillaan uudenlaisia asiakaslähtöisiä toimintamalleja ja sisältöjä, kuten digitaaliset palvelut ja liikkuvat palvelut kuntouttavan työtoiminnan pajatoiminnan kivijalkatoiminnan lisänä. Huomiota kiinnitetään myös asiakkaiden osallisuuteen toiminnan kehittämisessä, tässä apuna käytetään asiakasraatia, kokemusosaajia sekä Karelian osaamista. Hankkeen aikana pilotoidaan ja otetaan käyttöön työ- ja toimintakyvyn arvioinnin väline. Hanke toteutetaan ryhmähankkeena Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja Karelia ammattikorkeakoulun kesken. Siun sote hyvinvointialue ja Karelia-ammattikorkeakoulu ja ovat strategisia kumppaneita, jotka haluavat yhdessä kehittää alueen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osaamista. Eryityisesti halutaan vastata yhä kiihtyviin työvoiman saatavuushaasteisiin ja varmistaa osaamisen perustaso kaikille. Hankkeen yhteisellä toteutuksella saadaan hankkeen tuloksena suurempi vaikuttavuus, kun projektin toiminnot vaikuttavat Siun Soten kautta koko maakunnan alueella. Työelämän ja oppilaitoksen nykyisen pistemäisen yhteistyö-toimintamallin sijaan tavoitellaan systemaattista yhteistyötä opiskelijoiden kiinnittymisessä työelämään ja etenkin toimialueisiin, joissa on työvoimapulaa. Karelian osaamisen vahvuutena on digiosaaminen ja osallisuuden keinojen vahvistaminen.

Rahoitusta hankkeelle haetaan Ely-keskukselta ESR+ ohjelmasta toimintalinja 4:stä ”Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi” erityistavoitteesta 4.3. yhdenvertaiseen osallisuuteen.

Hankkeen haku aika on ollut varsin lyhyt (haku aukesi 10.1.2023) ja siitä syystä lautakunnalle ei voida vielä esitellä lopullista hakemusta ja talousarvioita. Osatoteuttajan valmistelutyö on myös kesken, eikä sitä näin ollen ole voitu tuoda vielä tässä vaiheessa tiedoksi.

Hankehakemus on valmisteltu yhteistyössä kehittämissyksikön sekä perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialueen kanssa. Rahoituspäätöksen aikataulusta ei ole tässä vaiheessa annettu ennakkotietoa rahoittajan toimesta, mutta arvio on, että päätös tulee loppuvuodesta 2023. Hankehakemus on valmisteltu niin, että hankkeen aloitus on suunniteltu 1.9.2023. Vuoden 2023 alustava kustannusarvio on n. 159 544€ (nettokustannusarvio) ja omarahoitusosuus 31909€. Vuoden 2023 omarahoitusosuus katetaan kehittämissyksikön ja perhe- ja sosiaalipalvelujen talousarviosta. Omarahoitusosuus tulee siis huomioida ensisijaisesti vuoden 2024 - 2027 talousarvioissa.

Hyvinvointialueen osuuden nettokustannusarvio vuosille 2023 - 2027 on yhteensä 1 913 800 €. Rahoitus on 80 %, eli omavastuuosuus on 20 % 382 760€.

Tulevaisuuslautakunta

§ 19

15.02.2023

Hankehakemus jätetään viimeistään 24.2.2023. Rahoituspäätös tuodaan lautakunnan käsittelyyn mahdollisimman pian rahoituksen varmistuttua.

Liitteet

[4] Tarveselvitys kuntouttava työtoiminta

Tulevaisuuslautakunta

§ 20

15.02.2023

Tiedoksi annettavat asiat

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 20

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Päätös

Ei tiedoksi annettavia asioita.

Selostus

Tulevaisuuslautakunta

§ 21

15.02.2023

Muut asiat

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 21

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Päätös

Ei muita asioita.

Tulevaisuuslautakunta

§ 22

15.02.2023

Kokouksen päättäminen

Tulevaisuuslautakunta 15.02.2023 § 22

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.16.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 20, § 21, § 22

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätöksestä ei hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 141 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta tai aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 19

OIKAISUVAATIMUS / ALUEHALLITUS

Oikaisuvaatimusoikeus

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- hyvinvointialueen jäsen

Oikaisuvaatimusoikeutta ei kuitenkaan ole, mikäli työntekijällä on oikeus saattaa asia pääsopimuksen mukaisesti paikallisneuvotteluun.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus:

Postiosoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
Käyntiosoite: Tikkamäentie 16, Joensuu, M-talo, 3. kerros.
Sähköpostiosoite: kirjaamo.hyvinvointialue@siunsote.fi
Puhelinnumero: 013 330 8285 (puhelinaika: ti, ke ja to klo 10.00 – 14.30)
Kirjaamon aukioloaika: arkisin 9 – 14.30

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.